

Ympäristöpalveluiden valmiussuunnitelma

YMPLT 04.09.2025
281/00.01.04.02/2024

Ympäristöpalveluiden valmiussuunnitelman laatiminen perustuu valmiuslakiin (1552/2011), pelastuslakiin (379/2011), terveydensuojelulakiin (763/1994), elintarvikelakiin (297/2021) ja eläinlääkintähuoltolakiin (285/2023).

Viranomaisten on varmistettava tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa. Valmiussuunnittelu perustuu kolmeen eritasoiseen valmiustilaan: perusvalmius, tehostettu valmius ja täysvalmius. Täysvalmius edellyttää, että valtioneuvosto säätää asetuksellaan valmiuslain II osan säännösten soveltamisen aloittamisesta.

Valmiuslain 12 §:n (Varautumisvelvollisuus) mukaan kuntien, kuntayhtymien ja muiden kuntien yhteenliittymien tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.

Valmiuslain 3 §:n mukaan poikkeusoloja ovat:

- 1) Suomeen kohdistuva aseellinen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettava hyökkäys ja sen välitön jälkitila
- 2) Suomeen kohdistuva huomattava aseellisen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettavan hyökkäyksen uhka, jonka vaikutusten torjuminen vaatii tämän lain mukaisten toimivaltuuksien välitöntä käyttöön ottamista;
- 3) väestön toimeentuloon tai maan talouselämän perusteisiin kohdistuva erityisen vakava tapahtuma tai uhka, jonka seurauksena yhteiskunnan toimivuudelle välttämättömät toiminnot olennaisesti vaarantuvat;
- 4) erityisen vakava suuronnettomuus ja sen välitön jälkitila; sekä
- 5) vaikutuksiltaan erityisen vakavaa suuronnettomuutta vastaava hyvin laajalle levinnyt vaarallinen tartuntatauti.

Pelastuslain 46 §:n mukaan:

kohta 6) ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä vastaavat viranomaiset ja hallinnonalan laitokset huolehtivat yksilön ja hänen elinympäristönsä terveydensuojelua koskevista tehtävistä niitä koskevissa säädöksissä määrätyn työnjaon mukaisesti;

kohta 7) ympäristöviranomaiset, maa- ja metsätalousviranomaiset ja vesitalousviranomaiset sekä hallinnonalojen laitokset huolehtivat niitä koskevissa säädöksissä määrätyn työnjaon mukaisesti öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunnasta, ympäristönsuojelusta, tulvariskien hallinnasta ja patoturvallisuudesta

Terveydensuojelulain 8 §:n (Häiriötilanteisiin varautuminen) mukaan kunnan terveydensuojeluviranomaisen on yhteistyössä muiden viranomaisten ja laitosten kanssa laadittava suunnitelma elinympäristöön vaikuttaviin häiriötilanteisiin varautumiseksi. Toiminta on suunniteltava ennakolta ja sitä on harjoiteltava siten, että häiriötilanteessa pystytään ehkäisemään, selvittämään ja poistamaan häiriön aiheuttamat terveyshaitat, häiriön vaikutukset saadaan rajoitettua mahdollisimman vähäisiksi ja häiriöstä toipuminen saadaan käyntiin mahdollisimman nopeasti.

Elintarvikelain mukaan kunnan valvontaviranomaisen on varauduttava elintarvikkeisiin liittyviin terveysvaaratilanteisiin ennakolta ja laadittava valvonta-asetuksen mukainen elintarvikkeita koskeva valmiussuunnitelma (Etl 27 § kohta 8; (EU) N:o 2017/625 115 art.).

Ympäristöpalveluiden valmiussuunnitelma on kunnan yleiseen valmiussuunnitelmaan liitettävä toimialakohtainen valmiussuunnitelma. Ympäristöpalveluiden valmiussuunnitelma pohjautuu ympäristöterveydenhuollon häiriötilannesuunnitelmaan, johon on kasattu yhteystietolistauksia sekä tarkempia toimintaohjeita ja toimintakortteja erityyppisiä häiriötilanteita varten.

Valmiussuunnitelma hyväksytään Haapajärven kaupungin ympäristölautakunnassa ja lähetetään tiedoksi Haapajärven kaupungin ympäristöpalveluiden jäsenkuntien johtajille sekä Haapajärven kaupungin johtoryhmälle. Haapajärven kaupungin valmiussuunnitelman hyväksyy kaupunginhallitus.

Valmistelija/lisätietoja: ympäristöjohtaja Sanna Rätty, p. 040 3008 270

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää hyväksyä ympäristöpalveluiden valmiussuunnitelman liitteen mukaisena ja lähettää sen tiedoksi Haapajärven kaupunginhallitukselle ja ympäristöpalveluiden jäsenkunnille.

Päätös